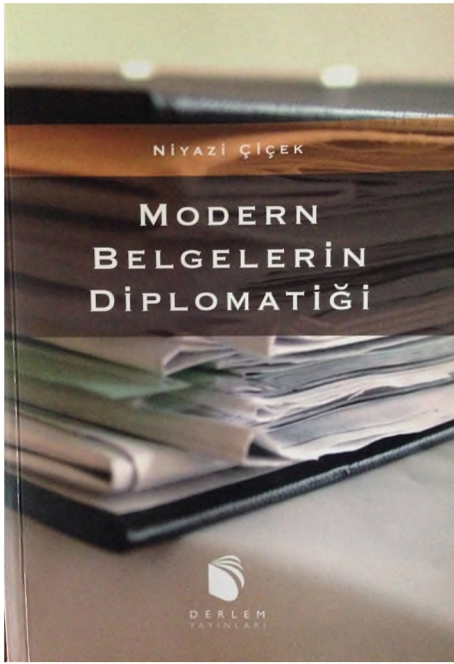

Tanıtım - Değerlendirme / *Reviews*

Çiçek, N. (2009). *Modern belgelerin diplomatiği*. İstanbul: Derlem Yayınları. [VII], 269 s.; 24 cm. Kaynakça var. ISBN 978-605-89338-0-4

Book Review

Diplomatics of Modern Records

Diplomatics means the science of records. The originality of records can be clarified depending on their era, archival connections and the methodology of diplomatics. Diplomatic issues of Turkey Republic era documents are not considered enough to work with the independent searches so mentioned study has a different significance. The book which is named as "Diplomatics of Modern Records" was written by Associated Professor Doctor who is the lecturer in the department of Information and Records Management in Istanbul University, has been filled the gap in the literature. The author evaluated the record samples that is belonged to public management of Turkey after 1982 constitution in the frame of diplomatical research. The book has five chapters.

Diplomatik, belge bilimi anlamına gelmektedir. Belgelerin orijinalliği, dönemi ve arşivsel bağı diplomatik metodolojisi ile gün ışığına çıkabilmektedir. Cumhuriyet dönemi belgelerine ait diplomatik hususlar müstakil araştırmalar ile yeteri kadar değerlendirilmediği için söz konusu çalışma ayrı bir öneme sahiptir. İstanbul Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi öğretim üyesi Doç. Dr. Niyazi Çiçek tarafından kaleme alınan *Modern Belgelerin Diplomatiği* adlı kitap, literatürdeki bu boşluğu doldurmaktadır. Yazar, eserinde 1982 Anayasası sonrasında Türkiye kamu idaresinde oluşan belgeleri örnekleriyle birlikte diplomatik inceleme yöntemi açısından değerlendirmektedir. Eser, 5 bölümden oluşmaktadır. 5 bölümden oluşan kitabın ilk bölümünde; diplomatiğin anlamı, kullanıldığı alanlar ve tarih boyunca izlediği gelişim süreci açıklanmakta olup, akademik camiada yapılan çalışmalar aktarılarak, diplomatiğin bilim olma süreci, arşivcilik ve belge yönetimi ile olan ilişkisi değerlendirilmektedir.

İkinci bölümde; kurumlardaki belge üretimine etki eden nedenler ve bunların belge üretme ve şekillenme sürecindeki rolü açıklanmaktadır.

Üçüncü bölümde; belgelerin hukukî nitelikleri ile gerçek ve tüzel kişilerin belge üretimindeki yetkileri değerlendirilmektedir. Ayrıca, resmî ve özel belgeler karşılaştırılarak

benzerlik ve farklılıkları açıklanmaktadır. Bununla birlikte belgelerin üretilmesinde rol oynayan faaliyet ve prosedürler bütüncül bir yaklaşımla mercek altına alınmaktadır.

Dördüncü bölümde; belgelerin form özellikleri değerlendirilmektedir. Bu form özellikleri iç ve dış kaynaklı unsurlar olmak üzere iki bölümde incelenmektedir. Söz konusu unsurlar, hem kamu hem de özel sektörde üretilen belgelerde örneklerle açıklanmaktadır.

Beşinci bölümde; belgelerin diplomatik analizinde kullanılan genel ve özel diplomatik yöntemler açıklanmaktadır. Bununla birlikte, diplomatik incelemenin odaklandığı belgelerin güvenilirliği konusu değerlendirilmekte, otantiklik ve orijinallik kavramları hakkında bilgi verilmektedir.

Sonuç olarak, eserde modern belgelerin diplomatik analizinde kullanılan yöntemlerin Cumhuriyet dönemi belgeleri için de geçerli olduğu ifade edilmektedir. Belgenin arşivsel bağı üzerine odaklanan genel diplomatiğin arşivciler için daha kullanışlı olduğu; fakat bunun arşivcilikte özel diplomatik yöntemin kullanılmayacağı anlamına gelmediği ifade edilmektedir. Elektronik belgelerin güvenilirlik, otantiklik ve orijinalliğinin değerlendirilmesinde diplomatik analizden sıklıkla istifade edileceği anlaşılmaktadır.

Diplomatik, belgelerin form özelliklerini tahlil ederek onun entelektüel karakterini açığa çıkarmaktadır. Bununla birlikte, belgeleri meydana getiren işlem ve faaliyetleri inceleyerek belgenin arşivsel bağı ve hayat hikâyesi hakkında bilgiler sunabilmektedir. Elimizdeki kitap, Cumhuriyet Dönemi belgelerinin diplomatiği hakkında kapsamlı bir çalışma olup, akademik bir araştırmada kullanılacak temel kaynaklar arasındadır.

Özhan Sağlık
İstanbul Üniversitesi
Kütüphane ve Dokümantasyon
Daire Başkanlığı
ozhan.saglik@istanbul.edu.tr